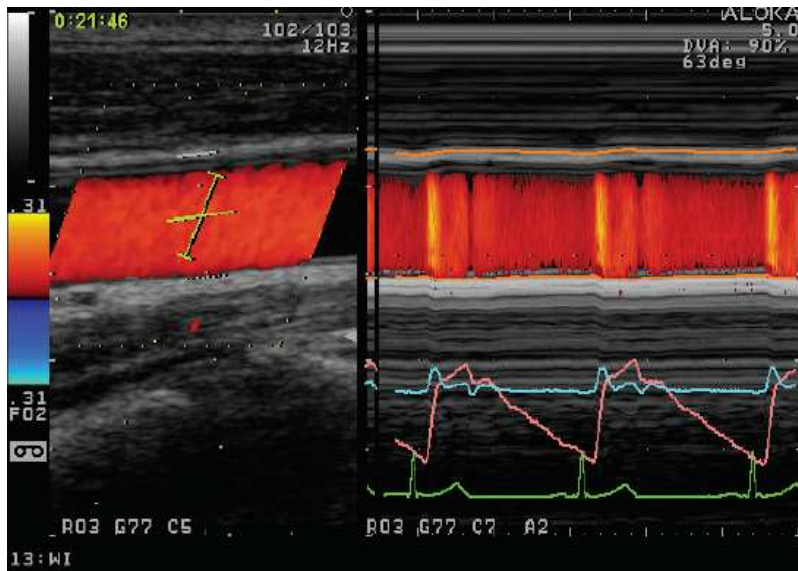

Neurološki ultrazvuk u prevenciji moždanih udara

Jedan od najčešćih uzroka moždanih udara je **ateroskleroza**. Ključnu ulogu u otkrivanju i praćenju razvoja aterosklerotskih promjena na vratnim i intrakranijskim arterijama imaju tzv. neurosonološke pretrage.

U neurosonološkom (dopplerskom) laboratoriju Klinike za neurologiju izvodi se ekstrakranijska i intrakranijska dopplerska dijagnostika. Najnovijim dijagnostičkim uređajima prikazuje se struktura stijenke i kvaliteta protoka krvi kroz vratne (ekstrakranijske) i mozgovne (intrakranijske) arterije i vene. Liječniku koji Vas upućuje na pregled dajemo bolji uvid u njihovo stanje. Ove pretrage su neinvazivne i ne koriste opasne doze ili oblike zračenja.

Prevenција moždanog udara nalazi se među prioritetima kardiovaskularne i cerebrovaskularne medicine. Rano otkriven aterosklerotski proces na vratnoj arteriji može pravovremeno uputiti na postojanje sličnih promjena u drugim, dijagnostici teže dostupnim, arterijama (poput koronarnih) ili arterijama u donjim udovima. Osobama s povišenim rizikom za moždani udar (dijabetičari, hipertoničari, pušači, nasljedem opterećeni) danas možemo ispitivanjem

krutosti stijenke arterija predvidjeti opasnost od razvoja aterosklerotskih promjena i prije nego one postanu vidljive (tzv. *echo-tracking*, vidi sliku).

Nakon moždanog udara ultrazvučna dijagnostika koristi se u otkrivanju njegovih uzroka. Procjenjuje se stupanj suženja (stenoze) arterija, aktivnost plaka (produkcija mikroembolusa) te postojanje pobočne (kolateralne) cirkulacije kada postoji potreba za kirurškom intervencijom. Ako rutinska obrada ne otkrije siguran uzrok moždanog udara, posebice u mlađoj životnoj dobi, izvode se dodatne pretrage poput detekcije tzv. perzistentnog foramena ovale (PFO).

Premda se na ove pretrage često upućuju bolesnici u sklopu obrade za otkrivanje uzroka **vrtoglavica i glavobolja**, neurosonološka dijagnostika najčešće ne objašnjava uzrok navedenih poremećaja te predstavlja nepotreban gubitak vremena bolesniku. Savjetujemo Vam konzultirati specijaliste neurologe o nužnosti izvođenja pretrage uz takve početne dijagnoze.

Kome je potrebna neurološka ultrazvučna dijagnostika?

Na ultrazvučnu dijagnostiku uputit će Vas liječnik obiteljske medicine, kardiolog ili neurolog. Ne propustite ih upozoriti ako ste u zadnje vrijeme imali neki od sljedećih simptoma, posebice ako su oni naglo nastali:

- nesigurnost pri hodu (poremećaj ravnoteže),
- poremećaj govora ("frfljanje", nerazumljiv govor, spuštена jedna strana usta),
- gubitak snage ili utrnulost (ako zahvaća ruku i nogu samo na jednoj strani tijela),
- poremećaj vida (djelomičan ili potpun gubitak),
- glavobolja (ako je izrazito jaka ili ako je različita od svih prijašnjih).

Kako se pripremiti za pretragu?

Posebna priprema nije potrebna. Preporučamo ne odijevati visoke okovratnike, a za transkranijски doppler molimo oprati kosu. Poželjno je prije dolaska na pretragu izmjeriti i zapisati krvni tlak na obje nadlaktice. Pretraga traje između 20 i 60 minuta.